

Kommittédirektiv

En översyn av den statliga lönegarantin

Beslut vid regeringssammanträde den 7 december 2023

Sammanfattning

En särskild utredare ska föreslå ett nytt, ändamålsenligt och rättssäkert regelverk för den statliga lönegarantin. Det nya lönegarantisystemet ska syfta till att förhindra missbruk av lönegarantin samtidigt som den enskilde som har rätt till lönegaranti ska skyndsamt få utbetalningen. Enskildas integritet ska också värnas. I det nya lönegarantisystemet ska en myndighet ges huvudansvaret för lönegarantiärenden, och utgångspunkten ska vara att Skatteverket blir den myndigheten. I huvudansvaret ska ingå uppgifter som kontroll, beslut och utbetalning av lönegarantiärenden, liksom en möjlighet att stoppa och att kräva tillbaka felaktiga utbetalningar.

Utredaren ska bl.a.

- analysera lönegarantisystemet ur ett helhetsperspektiv och lämna förslag på ett nytt, ändamålsenligt och rättssäkert lönegarantisystem, där en myndighet, i första hand Skatteverket, ska ha huvudansvaret för lönegarantiärenden,
- bedöma och lämna förslag på vad en ansökan om lönegaranti bör innehålla och hur förfarandet för att inleda ett lönegarantiärende bör utformas,

- bedöma och lämna förslag på hur en effektiv och välavvägd kontroll bör utformas samt vilka uppgiftsskyldigheter och möjligheter till informationsutbyte som ska finnas, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 april 2025.

Ett nytt, ändamålsenligt och rättssäkert lönegarantisystem

Den statliga lönegarantin är ett skydd för arbetstagare som innebär att staten, upp till ett visst belopp, betalar arbetstagarens fordringar mot en arbetsgivare som har försatts i konkurs eller som genomgår företagsrekonstruktion. Lönegarantin betalas ut i form av lönegarantiersättning och omfattar inestående lön, uppsägningslön, pensionsfordringar i viss utsträckning, annan ersättning på grund av anställningen samt semesterlön och semesterersättning. De svenska reglerna om lönegaranti finns i huvudsak i lönegarantilagen (1992:497). Rätten till lönegaranti framgår även av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/94/EG av den 22 oktober 2008 om skydd för arbetstagare vid arbetsgivarens insolvens. Direktivet ställer krav på att medlemsländerna ska skydda arbetstagare vid arbetsgivarens insolvens. Lönegarantisystemet är en skyddslagstiftning till arbetstagarens förmån, och en skyndsam hantering av lönegarantiärenden bör därför eftersträvas.

I det nuvarande lönegarantisystemet är många aktörer med olika roller inblandade. Tingsrätterna utser konkursförvaltare eller rekonstruktörer. Konkursförvaltaren eller rekonstruktören fattar beslut i frågan om en fordran ska betalas enligt lönegarantin och ansvarar alltså för myndighetsutövning. I vissa konkurser, där det kan antas att fordringar utan förmånsrätt kan få utdelning, kan ett så kallat bevakningsförfarande äga rum. I sådana konkurser underrättar förvaltaren i stället den utbetalande myndigheten om fordringar som omfattas av lönegarantin. Om förvaltaren bedömer att en fordran är klar ska underrättelsen ske snarast och förvaltaren ska också bevaka fordran för arbetstagarens räkning i konkursen. För övriga fordringar ska underrättelsen ske utan dröjsmål när fordran blivit utdelningsgill. Tvisteförfarandet skiljer sig åt mellan konkurser med respektive utan bevakning, och tvister handläggs i tingsrätt. Kronofogdemyndigheten utövar tillsyn över konkursförvaltarna och rekonstruktörerna samt fattar beslut om lönegaranti i gränsöverskridande situationer. Även tvister efter beslut som fattats av Kronofogdemyndigheten handläggs i tingsrätt. Sju länsstyrelser gör en översiktlig kontroll och

verkställer utbetalningarna. Kammarkollegiet disponerar anslaget för lönegarantin och länsstyrelserna begär medel från Kammarkollegiet för utbetalningar. Kammarkollegiet kan också på länsstyrelsens uppdrag företräda staten i återkravsärenden i domstol. Ingen aktör har något huvudansvar för lönegarantiärenden.

Syftet med att se över lönegarantisystemet är att skapa ett regelverk som är hållbart över tid, där missbruk av lönegarantin förhindras samtidigt som den enskilde som har rätt till lönegarantiersättning skyndsamt får utbetalningen. Enskildas integritet ska också värnas. Det nu gällande lönegarantisystemet är komplext, och möjligheterna till kontroll, uppföljning och utvärdering är begränsade. Det finns ingen möjlighet att stoppa beslutade utbetalningar om det visar sig att de är beslutade på felaktiga grunder. Det finns tydliga indikationer på ett relativt omfattande missbruk av lönegarantin. Företag används som brottsverktyg och det förekommer att brottsupplägget avslutas med att företag försätts i konkurs. För att möta de utmaningar och behov som finns i dag behövs ett nytt, ändamålsenligt och rättssäkert lönegarantisystem.

Förslag på ändringar av regelverket har lämnats tidigare

Regeringen gav den 15 oktober 2021 Skatteverket i uppdrag att utreda och lämna förslag på åtgärder som krävs för att hindra felaktiga utbetalningar som upptäcks i samband med handläggning och kontroll av lönegarantiärenden samt lämna nödvändiga författningsförslag. I uppdraget ingick att belysa hur Skatteverket lämpligen bör hantera utbetalningarna (Fi2021/03377).

Den 3 juni 2022 redovisade Skatteverket uppdraget i promemorian Lönegaranti (A2022/01136). I promemorian föreslås författningsändringar som, enligt Skatteverket, behöver genomföras för att ansvaret för utbetalning av lönegarantiersättning ska kunna överföras från länsstyrelserna till Skatteverket. Bland annat föreslås att Skatteverket ska kontrollera att en arbetstagare har rätt till lönegarantiersättning och att möjligheterna att lämna uppgifter mellan aktörerna i lönegarantiärenden ska utökas i syfte att möjliggöra att felaktiga utbetalningar stoppas. Även ett nytt förfarande för överprövning av beslut och återkrav av lönegarantiersättning föreslås. Utöver vad som framgår av regeringsuppdraget pekar Skatteverket på ytterligare delar av lönegarantisystemet som behöver ses över, bl.a. om ett förfarande för ansökan om lönegarantiersättning bör införas och om

ansvaret för beslut om lönegaranti bör flyttas till en myndighet. Skatteverkets förslag har remissbehandlats.

Efter att Skatteverket hade påbörjat sitt regeringsuppdrag om lönegarantin publicerade Riksrevisionen den 22 februari 2022 sin rapport Den statliga lönegarantin – förekomst av missbruk och myndigheternas kontrollarbete (RiR 2022:4). Enligt Riksrevisionens rapport finns det tydliga indikationer på ett relativt omfattande missbruk av den statliga lönegarantin. Riksrevisionen bedömer att cirka 6–9 procent av utgifterna för lönegarantin i konkurser kan kopplas till misstänkt missbruk, vilket motsvarar 100–150 miljoner kronor ett genomsnittligt år.

I rapporten konstaterar Riksrevisionen att det är många aktörer i lönegarantisystemet, vilket enligt revisionen försvårar upptäckt av missbruk. Riksrevisionen konstaterar att ingen myndighet har något övergripande ansvar för lönegarantisystemet. Riksrevisionen anser vidare att myndigheterna har få möjligheter att göra effektiva kontroller och stoppa felaktiga utbetalningar. Systemet för rättelser och återkrav bedöms som krångligt. Att den anställde snabbt ska kunna få ut ersättning och att det ställs låga beviskrav ser Riksrevisionen som riskfaktorer för bedrägeri. Riksrevisionen rekommenderar att regeringen gör en större översyn av den statliga lönegarantin. Enligt Riksrevisionens mening är regelverket om lönegaranti mycket komplext men genom att den anställdes ansökan blir mer formaliserad, och att en myndighet slutligen godkänner besluten, bör medvetna eller omedvetna fel kunna minskas. Beslut, utbetalning och uppföljning bör enligt Riksrevisionen koncentreras till en myndighet, förslagsvis Skatteverket. På så sätt kan ansvaret för systemet tydliggöras och möjligheten att upptäcka och förhindra missbruk öka, enligt revisionen.

Uppdraget att göra en översyn av den statliga lönegarantin

Regleringen i det nuvarande lönegarantisystemet har i stora delar stått oförändrad under lång tid och regelverket behöver ses över i sin helhet. Uppdraget att se över lönegarantisystemet omfattar en saklig och systematisk såväl som en språklig översyn av regelverket. Inget hindrar att frågor som behandlats i tidigare lagstiftningsärenden övervägs på nytt.

Ett nytt lönegarantisystem, där en myndighet, i första hand Skatteverket, ges ett huvudansvar för lönegarantiärenden

För att komma till rätta med de samhällsproblem som felaktiga beslut och felaktiga utbetalningar av lönegarantiersättning medför, behöver antalet aktörer minska samt för- och efterhandskontrollen öka. Förutsättningarna för att förebygga brott och komma åt missbruket av lönegarantin ökar sannolikt om en myndighet ges ett huvudansvar för lönegarantiärenden. Ett sådant huvudansvar ska omfatta bl.a. handläggning i form av kontroll, beslut och utbetalning av lönegarantiersättning, liksom en möjlighet att stoppa och att kräva tillbaka felaktiga utbetalningar.

I det nya lönegarantisystemet ska alltså beslut om lönegaranti fattas av en myndighet i stället för av konkursförvaltare och rekonstruktörer. Frågan om vilken aktör som ska fatta beslut om lönegaranti har aktualiserats tidigare. Innan den nu gällande lönegarantilagen trädde i kraft fanns två helt separata former för hanteringen av lönegarantifrågor i konkurser. I konkurser utan bevakning beslutades frågor om lönegarantiersättning av kronofogdemyndigheten i det län där konkursgäldenären var bosatt. Flera olika kronofogdemyndigheter beslutade alltså i lönegarantiärenden. I konkurser där bevakning ägde rum hanterades lönegarantiärendena av konkursförvaltarna inom ramen för bevaknings- och anmärkningsförfarandet. När den nuvarande lönegarantilagen trädde i kraft beslutades det att konkursförvaltarna även fortsättningsvis skulle hantera lönegarantifrågorna i bevakningskonkurser. Däremot fördes beslutanderätten i lönegarantiärenden i konkurser utan bevakning över från kronofogdemyndigheterna till konkursförvaltarna. Motiveringen var bl.a. att de ansågs ha de bästa förutsättningarna för att utreda lönegarantiärendena. Förslaget ansågs innebära inte bara en effektivitetsvinst för samhället utan också en förbättring för arbetstagarna genom att de skulle få sina lönefordringar snabbare ersatta (prop. 1991/92:139 s. 27 och 29).

Statens organisation har sedan dess förändrats genom s.k. enmyndighetsreformer där myndigheter med regional struktur samlats i en gemensam statlig organisation. Efter organisationsförändringar av detta slag har t.ex. Skatteverket och Kronofogdemyndigheten bildats. Dessa större myndigheter har bl.a. bidragit till effektivisering och mer enhetlig tillämpning av regelverk. Möjligheterna för en enda myndighet att skyndsamt handlägga och fatta beslut om lönegaranti är därmed sannolikt bättre i dag. Den tekniska

utvecklingen möjliggör dessutom att informationsutbytet mellan olika aktörer kan ske skyndsamt.

Det finns även andra anledningar till att en myndighet i stället för flera aktörer bör ges ansvaret för bl.a. kontroll och beslut om lönegarantiersättning. Troligtvis förbättras förutsättningarna för ett rättssäkert system med ärenden som behandlas mer enhetligt om beslut fattas av en myndighet i stället för av flera aktörer. Vid en utökad kontroll kommer fler personuppgifter och annan information att behöva behandlas än vad som behandlas i dagens system. Om en myndighet får ansvaret att göra kontrollerna i stället för att kontrollerna skulle göras av flera konkursförvaltare och rekonstruktörer kommer uppgifterna att hållas samlade hos en aktör. Effektivitetsskäl samt intresset av att förebygga brott talar för att kontroll och beslut bör ske hos en och samma aktör. Även om en myndighet ansvarar för handläggningen av lönegarantiärenden kommer konkursförvaltarens och rekonstruktörens uppgift att ta fram underlag för beslut i lönegarantiärenden även i fortsättningen att vara viktig, och överföring av sådana uppgifter till ansvarig myndighet kommer att kunna vara en viktig del av kontrollen.

När det gäller vilken myndighet som bör ha huvudansvaret för lönegarantin kan konstateras att Skatteverket är en stor myndighet med vana att handlägga ett stort antal ärenden på kort tid, vilket talar för att myndigheten har förutsättningar att handlägga även lönegarantiärenden. Skatteverket har dessutom en etablerad kontrollverksamhet inom beskattningsverksamheten som kan ge synergieffekter på kontroll av lönegarantiärenden. Det noteras att Riksrevisionen föreslår att Skatteverket skulle kunna vara den myndighet som ges ansvar för beslut, utbetalning och uppföljning av lönegarantiärenden (RiR 2022:4, s. 88). Skatteverket har haft en aktiv roll i reformarbetet med lönegarantin, bl.a. genom regeringsuppdraget som resulterade i promemorian Lönegaranti. Myndigheten är genom det arbetet väl insatt i det komplexa lönegarantisystemet. I budgetpropositionen för år 2024 framgår att regeringen i syfte att förbättra kontrollen och motverka missbruk av den statliga lönegarantin avser att, med utgångspunkt i vissa delar av förslagen i Skatteverkets promemoria Lönegaranti, genomföra nödvändiga regeländringar för att flytta ansvaret för utbetalning av lönegarantiersättning från länsstyrelserna till Skatteverket. Regeringen har därför föreslagit att Skatteverket fr.o.m. 2025 tillförs medel för kontroll av

lönegarantiärenden och för att betala ut ersättning från lönegarantin (prop. 2023/24:1 utg.omr. 14 avsnitt 4.5).

Utgångspunkten för utredaren ska därför vara att Skatteverket blir den myndighet som ges huvudansvaret för lönegarantiärenden i det nya lönegarantisystemet om inte starka sakliga skäl talar emot det. Ansvaret ska omfatta bl.a. att ta emot ansökningar om lönegaranti, att utföra för- och efterhandskontroller av riktigheten i uppgifter, att fatta beslut om lönegaranti och att betala ut lönegarantiärsättning, samt att stoppa felaktiga utbetalningar och att ansvara för återkrav. Förvaltningslagen (2017:900) utgör grunden för myndigheters handläggning av ärenden, men det kan behövas specialbestämmelser i lönegarantisystemet. Det kan finnas fördelar med att handläggning av lönegarantiärenden i gränsöverskridande situationer ingår i huvudansvaret för lönegarantin, men ärendenas särskilda karaktär kan också tala för att de även fortsättningsvis ska hanteras av Kronofogdemyndigheten.

Med utgångspunkten att Skatteverket blir huvudansvarig myndighet för lönegarantiärenden kan det finnas skäl att utvidga Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet till att inkludera även brott riktade mot lönegarantisystemet.

Utredaren ska därför

- analysera lönegarantisystemet ur ett helhetsperspektiv och lämna förslag på ett nytt, ändamålsenligt och rättssäkert lönegarantisystem, där en myndighet, i första hand Skatteverket, ska ha huvudansvaret för lönegarantiärenden,
- säkerställa att alla förslag som lämnas för det nya lönegarantisystemet fungerar med förfarandet i konkurser respektive företagsrekonstruktioner,
- bedöma om lönegaranti bör ingå i Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Ett ansökningsförfarande kan förebygga missbruk av lönegarantin

I dag finns det inget krav på att arbetstagare formellt ska ansöka om lönegaranti. Endast vid gränsöverskridande situationer krävs det att arbetstagaren gör en sådan ansökan. En gränsöverskridande situation är när en arbetstagare begär betalning enligt garantin för en fordran mot en

arbetsgivare som har försatts i konkurs i ett annat nordiskt land eller som är föremål för ett insolvensförfarande i ett annat EU- eller EES-land än Sverige (jfr 1 § 3 och 21 § lönegarantilagen). I andra nordiska länder gör arbetstagaren en ansökan om lönegaranti inte bara i gränsöverskridande situationer.

Ett ansökningsförfarande med krav på exempelvis identifiering med e-legitimation skulle sannolikt kunna ha en dämpande effekt på försök till bedrägerier mot eller missbruk av lönegarantisystemet. Det skulle även i efterhand kunna bli lättare att bevisa att den enskilde har lämnat felaktiga uppgifter som underlag för beslutet om lönegaranti. Ett kvalitativt ansökningsförfarande skulle troligen därmed kunna förbättra förutsättningarna för att lagföra brott.

Missbruk av lönegarantin kan under vissa förutsättningar bedömas som bedrägeri enligt 9 kap. 1 § brottsbalken. Utbetalningar av lönegarantiersättning ingår dock inte i bidragsbrottslagen (2007:612). I samband med att bidragsbrottslagen utvärderades 2019 bedömde regeringen att de särskilda regler som finns i bidragsbrottslagen, och som bl.a. innebär att brott kan begås av grov oaktsamhet och genom underlåtenhet att anmäla ändrade förhållanden, inte skulle bidra till att motverka de uppsåtliga bedrägerier som riktas mot lönegarantin. Regeringen framhöll samtidigt att lönegarantin i flera viktiga avseenden skiljer sig från de förmåner som omfattas av bidragsbrottslagen, bl.a. genom att det är en konkursförvaltare eller rekonstruktör som lämnar uppgifter om en arbetstagares fordran till den utbetalande myndigheten och inte den enskilde eller arbetsgivaren själv (prop. 2018/19:132 s. 23). I samband med att beslutanderätten i lönegarantiärenden förs över till en myndighet och ett ansökningsförfarande införs, finns det anledning att utreda om utbetalningar av lönegarantiersättning bör omfattas av bidragsbrottslagens tillämpningsområde. Det är även något som Skatteverket anfört i sin promemoria Lönegaranti. Lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen har i dag samma tillämpningsområde som bidragsbrottslagen (prop. 2018/19:132 s. 44 och 45). Av den anledningen finns det skäl att se över om även den lagen bör inkludera lönegaranti, om bidragsbrottslagens tillämpningsområde utökas. Ytterligare en närliggande fråga är konkursförvaltarens skyldighet enligt konkurslagen (1987:672) att underrätta allmän åklagare om misstänkta brott som upptäcks under konkursförvaltningen. Enligt nuvarande regelverk ingår

inte exempelvis lönegarantibedrägerier, och det finns skäl att se över om underrättelseskyldigheten bör utvidgas.

Vad som bör ingå i en ansökan och hur ett ansökningsförfarande bör utformas behöver alltså analyseras. Det är viktigt att förfarandet för att inleda ett ärende utformas på ett sådant sätt att lönegarantin i det nya systemet fortsätter att vara tillgänglig för dem som regelverket avser att skydda och att lönegarantiärenden även fortsättningsvis kan hanteras skyndsamt. Ett ansökningsförfarande skulle i vissa fall kunna bli omständligt och öka den administrativa bördan för den enskilde som har rätt till lönegaranti. Det är eftersträvansvärt att ansökningsförfarandet är enkelt för såväl den som ansöker som myndigheten som ska hantera ärendena. Det bör övervägas om det i vissa situationer skulle vara mer lämpligt att exempelvis konkursförvaltaren eller rekonstruktören initierar lönegarantiärendet i stället för arbetstagaren.

Utredaren ska därför

- bedöma och lämna förslag på vad en ansökan om lönegaranti bör innehålla,
- bedöma och lämna förslag på hur förfarandet för att inleda ett lönegarantiärende bör utformas där enkelhet ska eftersträvas och där digital inlämning av ansökan och efterföljande automatisk hantering hos den ansvariga myndigheten ska vara möjlig,
- ta ställning till om det finns situationer då ett ansökningsförfarande inte är lämpligt och hur ett ärende i dessa fall ska inledas,
- ta ställning till om utbetalning av lönegarantiersättning bör omfattas av bidragsbrottslagen och, som en följd av det, om lönegarantiersättning bör inkluderas i tillämpningsområdet för lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen,
- bedöma om konkursförvaltares underrättelseskyldighet om misstänkta brott som upptäcks under konkursförvaltningen bör inkludera brott riktade mot lönegarantisystemet och i så fall föreslå vilka brott, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Avslag på lönegarantianspråk och ändring av beslut om lönegaranti

Flera frågor som gäller beslutsfattandet i lönegarantiärenden behöver utredas. Det behöver exempelvis övervägas hur lönegarantibeslut bör utformas och vad de ska innehålla. Det är även relevant att ta ställning till

vilka som ska underrättas om beslutet. I det nya lönegarantisystemet är det vidare viktigt att förutsättningarna för att avslå lönegarantianspråk är tydliga.

Den beslutande myndigheten kan enligt förvaltningslagen ändra sitt beslut under vissa förutsättningar. Det behöver utredas om dessa bestämmelser är tillräckliga eller om beslut om lönegaranti bör kunna ändras i högre utsträckning än vad som framgår av förvaltningslagen.

Utredaren ska därför

- bedöma och lämna förslag på hur beslut om lönegaranti ska utformas, vad besluten ska innehålla, vilka som bör underrättas om beslut och andra relevanta delar som hör till beslutsfattandet,
- bedöma och lämna förslag på i vilka situationer och på vilka grunder lönegarantianspråk ska kunna avslås,
- bedöma om beslut om lönegaranti bör kunna ändras i högre utsträckning än vad som framgår av förvaltningslagen och i så fall lämna förslag på i vilka situationer det ska kunna göras, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

En utökad kontroll och möjlighet att stoppa felaktiga utbetalningar

Enligt förvaltningslagen ska en myndighet se till att ett ärende blir utrett i den omfattning som dess beskaffenhet kräver. En välfungerande kontroll är en förutsättning för att lönegarantibeslut ska kunna bli korrekta och för att förhindra missbruk av lönegarantin.

Uppgifter som arbetstagaren, konkursförvaltaren eller rekonstruktören har lämnat i ett lönegarantiärende kan behöva stämmas av mot uppgifter som finns inom Skatteverket liksom hos andra myndigheter såsom exempelvis Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Kompletterande uppgifter kan även behöva inhämtas från andra aktörer, exempelvis konkursgäldenären eller arbetstagarens bank. För att säkerställa korrekta beslut och förhindra felaktiga utbetalningar behöver kontroller göras före beslut. Det behöver också vara möjligt att göra kontroller efter att beslut har fattats, exempelvis om nya uppgifter tillkommer som kan ha betydelse för om ett beslut bör ändras. Under tiden en efterhandskontroll pågår behöver det vara möjligt att kunna stoppa framtida utbetalningar som har beslutats. Detsamma bör gälla för det fall en efterhandskontroll visar att ett beslut om utbetalning av lönegarantiersättning varit felaktigt. Möjligheterna till kontroll behöver

utformas så att lönegarantiärenden kan hanteras skyndsamt samtidigt som nödvändiga kontroller av riktigheten av uppgifter kan fullgöras. I det nya lönegarantisystemet behöver kontrollen alltså vara effektiv och välavvägd.

En kontroll som innebär ett utökat informationsutbyte mellan aktörerna i systemet förutsätter noggranna överväganden vad gäller sekretess, enskildas integritet och skydd för personuppgifter.

Utredaren ska därför

- bedöma och lämna förslag på hur en effektiv och välavvägd kontroll bör utformas i syfte att förhindra missbruk av lönegarantin samtidigt som skyndsamhet och enskildas integritet, inklusive skyddet för personuppgifter, värnas,
- bedöma och lämna förslag på vilka uppgiftsskyldigheter och möjligheter till informationsutbyte som ska finnas,
- bedöma och lämna förslag på under vilka förutsättningar och på vilket sätt beslutade utbetalningar ska kunna stoppas, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Ett effektivt förfarande för överprövning och återkrav

Enligt förvaltningslagen överklagas myndighetsbeslut som huvudregel till allmän förvaltningsdomstol. Vem som får överklaga, hur överklagande görs, överklagandefrister m.m. framgår också av förvaltningslagen. Det finns fördelar med att tillämpa samma bestämmelser för överklagande oavsett ärendetyp, men för vissa ärendetyper behövs det anpassade bestämmelser. Det behöver därför analyseras om det finns behov av särskilda bestämmelser för överklagande av lönegarantibeslut.

Det är viktigt att felaktigt utbetalad lönegarantiersättning kan återkrävas. Dagens förfarande för återkrav är emellertid komplext, vilket bl.a. leder till att det är svårt att återkräva utbetalad ersättning. Bestämmelserna om överprövning av lönegarantibeslut och återkrav av lönegarantiersättning är inte samordnade med varandra. Förfarandena för överklagande och återkrav

behöver vara effektiva, rättssäkra och anpassade efter ett nytt lönegaranti-system där en myndighet, i första hand Skatteverket, ansvarar för handläggningen.

Utredaren ska därför

- bedöma om det finns behov av särskilda bestämmelser för överklagande av lönegarantibeslut och i så fall lämna sådana förslag,
- lämna förslag på hur förfarandet för återkrav av lönegarantiersättning ska utformas, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Närliggande frågor

Utredaren är oförhindrad att ta upp andra närliggande frågor i samband med de frågeställningar som ska utredas.

Konsekvensbeskrivningar

Utöver vad som följer av kommittéförordningen (1998:1474) ska utredaren redovisa de konsekvenser som förslagen kan få för berörda myndigheters verksamhet och organisation, liksom konsekvenser för deras personal och personalförsörjning.

Kontakter och redovisning av uppdraget

Utredaren ska hålla sig informerad om och beakta andra utredningar och annat relevant arbete som bedrivs inom Regeringskansliet, utredningsväsendet och inom EU. Utredaren ska föra en nära dialog med berörda myndigheter, exempelvis Skatteverket. Utredaren ska i sitt arbete inhämta synpunkter från brottsbekämpande myndigheter samt, i den utsträckning som det behövs, från andra relevanta myndigheter och organ samt arbetsmarknadens parter.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 april 2025.

(Arbetsmarknadsdepartementet)